

Przedmiotowy system oceniania na lekcjach języka polskiego

Stosowany przez Monikę Dembińską

Stosowany w klasach 4y, rozszerzenie kl. 4, 2b

I. Oceny bieżące

1. Ocenie przedmiotowej podlegają czynności uczniów takie jak:
 - a. Kształcenie literackie i kulturowe- wiedza przedmiotowa.
 - b. Odbiór tekstów kultury - czytanie i słuchanie.
 - c. Samokształcenie i docieranie do informacji.
 - d. Kształcenie językowe, świadomość językowa.
 - e. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Wartościowanie.
 - f. Tworzenie własnego tekstu (mówienie i pisanie).
 - g. Znajomość omawianych tekstów kultury.
2. Osiągnięcia edukacyjne ucznia są sprawdzane w następujący sposób:
 - a. **Sprawdziany diagnostyczne** badające długotrwałe nabywanie wiadomości i umiejętności, oparte na podstawie programowej, waga 4.
 - b. **Prace sprawdzające** (w tym **wypracowania klasowe**) oparte na szczegółowych wymaganiach z danego zakresu, badające bieżące osiągnięcia uczniów, waga 4.
 - c. **Referaty, prezentacje**, zadania związane z samokształceniem, wyszukiwaniem i selekcją informacji oraz prezentacją swojej pracy, waga zależnie od szerokości zagadnienia- 1-3.
 - d. **Kartkówki** oparte na celach pojedynczych lekcji, badające znajomość podstawowych tekstów kultury lub opanowanie pojedynczych utrwalanych lub wprowadzanych umiejętności, waga 2.
 - e. **Wypracowania domowe** na zadany, temat, waga 2.
 - f. **Odpowiedzi** uczniów zapowiedziane i niezapowiedziane, waga 2.
 - g. **Prace w klasie**: zadania indywidualne i grupowe, oparte na celach pojedynczych lekcji, szczegółowych wymaganiach z danego zakresu, waga 1.
 - h. **Prace domowe**, oparte na celach pojedynczych lekcji, szczegółowych wymaganiach z danego zakresu waga 1.
 - i. **Aktywność na lekcji**, waga 1.
i inne- ustalone przed oceną z uczniami.
3. Wystawiana ocena określa, w jakim uczeń zrealizował stopniu ustalone wymagania. Odnosi się do podanych kryteriów szczegółowych.
4. Uczeń może poprawić każdą pracę sprawdzającą z języka polskiego wg wskazówek nauczyciela i w terminie przez niego wskazanym. Do średniej ważonej wliczana jest **tylko ocena poprawiona** z wagą przewidzianą dla danego zadania. Poprawa nie zostanie przyjęta i oceniona po przekroczeniu wskazanego terminu. Ocenione jako niedostateczne (poniżej 51%) prace sprawdzające (pkt.2a,b,d) trzeba **obowiązkowo** poprawić, ponieważ **niższa niż 51% ocena ze znajomości lektury (kartkówka) lub pracy sprawdzającej czy sprawdzianu diagnostycznego może skutkować trymestralną klasyfikacyjną oceną niedostateczną.**
5. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie przebiega następująco:
Każda ocena jest opatrzona pisemną lub ustną informacją, co uczeń zrobił dobrze, co zrobił źle, co powinien poprawić, jakie wnioski z wykonania tej pracy może wyciągnąć na przyszłość. Komentarz może znajdować się pod ocenioną pracą lub w dzienniku elektronicznym.
6. Przekazywanie rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia przebiega:
 - a. poprzez dziennik elektroniczny, gdzie w komentarzu do oceny lub w wysyłanych wiadomościach można zamieścić informacje na ten temat.
 - b. przez dziennik elektroniczny lub telefonicznie z inicjatywy nauczyciela lub rodziców.
 - c. na spotkaniach zorganizowanych z inicjatywy nauczyciela lub rodziców w czasie dni otwartych lub w innym ustalonym czasie.
7. **W razie nieobecności w dniu przedstawiania lub wykonywania danej pracy uczeń musi wywiązać się z tego zadania w ustalonym z nauczycielem terminie nie później niż w ciągu 10 dni roboczych po ustaniu nieobecności. Do tego czasu uzyskuje ocenę 0% z odpowiednią wagą w dzienniku elektronicznym. Ocena z pracy zostaje wpisana jako tzw. drugi termin z wagą właściwą czynności.**
8. Uczeń otrzymuje na przechowanie wszystkie sprawdzone i ocenione prace pisemne zgodnie z terminami zawartymi w Statucie LXIV LO. Uczeń jest zobowiązany do przechowywania ich do dnia, w którym mija roczny termin zgłaszania zastrzeżeń rodziców, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.
9. Uczeń przechowujący swoje prace udostępnia je swoim rodzicom.

II. Nieprzygotowania

1. W przypadku zdarzeń losowych uczeń ma prawo dwa razy w trymestrze skorzystać z tzw. nieprzygotowania bez wyjaśniania jego powodów. Nieprzygotowanie nie dotyczy pracy (domowej, sprawdzającej) zapowiedzianej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem ani przeczytania lektury.
2. Nieprzygotowania zgłasza się z miejsca, ustnie, w trakcie sprawdzania obecności na początku zajęć.

III. Oceny klasyfikacyjne

Podstawą wystawienia oceny klasyfikacyjnej jest praca ucznia i uzyskiwane za nią oceny bieżące jako wskaźniki dokonywanego postępu:

- w przypadku oceny trymestralnej- danego trymestru;
- w przypadku oceny rocznej lub końcowej – **z całego roku**

W przypadku uczniów, którzy dokonali wyboru zakresu podstawowego treści nauczania języka polskiego, pod uwagę brane są oceny prac ucznia wykonanych w oparciu o treści podstawowe.

W przypadku uczniów, którzy dokonali wyboru zakresu rozszerzonego treści nauczania języka polskiego, pod uwagę brane są oceny prac ucznia wykonanych zarówno w oparciu o treści podstawowe, jak i rozszerzone.

Osoba uczniowska musi uzyskać pozytywny wynik z obu zakresów nauczania, aby uzyskać pozytywną przedmiotową ocenę klasyfikacyjną (osobno z zakresu podstawowego oraz z zakresu rozszerzonego).

Wskazana w dzienniku elektronicznym średnia ważona z ocen ma charakter pomocniczy przy wystawianiu oceny klasyfikacyjnej.

Jeżeli różni nauczyciele/różne nauczycielki uczą danego ucznia treści podstawowych i rozszerzonych, wystawiają oni/one wspólną (uzgodnioną) ocenę klasyfikacyjną, za której wpisanie odpowiada nauczyciel „podstawy”.

1. **Propozycję** oceny klasyfikacyjnej wystawia się z pomocą poniższej skali:

- 0%-50% - stopień niedostateczny
- >51%-60% - stopień dopuszczający
- >61%-75% - stopień dostateczny
- >76%-85% - stopień dobry
- >86%-95% - stopień bardzo dobry
- >95%-100% - stopień celujący

*Możliwe jest wystawienie oceny celującej przy średniej niższej niż wskazana, jeżeli uczeń:

a. jest laureatem Olimpiady Polonistycznej;

b. ma średnią powyżej 90%, dba o swój rozwój przedmiotowy, realizując zadania dodatkowe co najmniej dwukrotnie w każdym trymestrze np.:

- przygotowywał się na zajęciach dodatkowych do konkursów związanych z przedmiotem,
- uczestniczył w zajęciach instytucji promującej naukę danej dziedziny i przedstawił w ustalonej z nauczycielem formie pisemnej zebrane w ten sposób informacje,
- przeprowadził efektywną lekcję wg własnego konspektu zatwierdzonego przez nauczyciela i wg własnych poprawnych merytorycznie materiałów.

c. w przypadku oceny rocznej lub końcowej – uzyskał ocenę celującą z co najmniej dwóch trymestrów.

2. O niższą niż celująca, ale wyższą o jeden stopień niż proponowana trymestralną/ roczną/ końcową ocenę klasyfikacyjną może wystąpić do nauczyciela uczeń spełniający wszystkie poniższe warunki:

- a. wykonał w trymestrze wszystkie obowiązkowe zadania;
- b. systematycznie korzystał z możliwości poprawiania ocen;
- c. przechował wszystkie sprawdzone i ocenione swoje prace pisemne;
- d. średnia ważona na trymestr, w przypadku oceny końcowo rocznej/końcowej jest wyższa niż 83% na bardzo dobry, 73% na dobry, 58% na dostateczny, 48% na dopuszczający.

3. W przypadku ucznia spełniającego powyższe warunki i ubiegającego się o podwyższenie oceny, nauczyciel **ma obowiązek** ustalić zadania umożliwiający poprawienie jej oraz kryteria zaliczenia tych zadań, a uczeń musi się z nich wywiązać do dnia poprzedzającego wystawienie oceny klasyfikacyjnej. Jeśli ustalone kryteria zaliczenia zadań i terminy zostaną zrealizowane, uczeń uzyskuje ocenę wyższą niż pierwotnie przewidywana.

IV. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen

1. Wymagania edukacyjne są podstawą ustalania wszelkich ocen. Dostosowuje się je do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w tym ucznia posiadającego opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub nauczania indywidualnego, a także objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie rozpoznania.

2. Wymagania edukacyjne do otrzymania poszczególnych ocen są następujące:

	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny
wypowiadanie się	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz dobre panowanie nad środkami językowymi w wypowiedzi spontanicznej	- poprawne językowo, rozwinięte i uporządkowane wypowiedzi na tematy związane z życiem codziennym i innymi sferami życia, w tym kulturą, sztuką i nauką; - planowanie wypowiedzi uwzględniające jej cel, intencję, tematykę oraz adresata; - umiejętność dowodzenia, przekonywania, wyrażania opinii.	- rozwinięte, pozbawione rażących błędów językowych wypowiedzi na tematy związane z lekcjami, z codziennością i innymi sferami życia; - planowanie wypowiedzi uwzględniające jej cel oraz adresata; - próby dowodzenia, przekonywania, wyrażania opinii	- krótkie, nieuporządkowane wypowiedzi odnoszące się do życia codziennego i własnych przeżyć; - przy pomocy potocznego słownictwa wypowiedzi na tematy związane z językiem polskim; - błędy językowe nienaruszające komunikatywności wypowiedzi)	- krótkie, nieuporządkowane wypowiedzi odnoszące się do życia codziennego i własnych przeżyć; - liczne błędy językowe o różnej wadze, niektóre zaburzające komunikatywność.	- nieporadne, niekomunikatywne wypowiedzi; - bardzo liczne błędy językowe.
czytanie	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz wykorzystywanie szerokiego kontekstu oraz pogłębiona analiza	- płynne, z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych i tematyki oraz nastroju czytanego tekstu; - ze zrozumieniem pozwalającym na wyciągnięcie wniosków oraz dostrzeżenie, jak czytany tekst jest zbudowany; - na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym	- płynne, bez usterek (drobne usterki w trudnych wyrazach), z uwzględnieniem znaków przestankowych; - ze zrozumieniem pozwalającym na dostrzeżenie, jak czytany tekst jest zbudowany; - na poziomie dosłownym i przenośnym.	- płynne, bez usterek (usterki w trudnych wyrazach) - ze zrozumieniem; - na poziomie dosłownym i przy niewielkiej pomocy - przenośnym.	- powolne, z usterekami w długich, wielosylabowych wyrazach; - często bez zrozumienia; - na poziomie dosłownym	- powolne z licznymi usterekami w większości wyrazów; - całkowity brak zrozumienia
pisanie	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz świadome stosowanie zabiegów językowych podporządkowanych intencji tekstu	- rozwinięte, trójczłonowe, proporcjonalne, spójne i logiczne prace stylistyczne we wszystkich omawianych na lekcji formach; - bez błędów językowych i stylistycznych; - o bogatym słownictwie i zindywidualizowanym stylu; - z zastosowaniem akapitów i innych sygnałów tematycznego i logicznego podziału tekstu.	- rozwinięte, trójczłonowe, na ogół spójne i logiczne prace stylistyczne we wszystkich omawianych na lekcji formach; - bez rażących błędów językowych i stylistycznych; - z zastosowaniem akapitów.	- trójczłonowe zgodne z tematem prace stylistyczne w większości omawianych na lekcji form; - błędy stylistyczne i językowe; - z próbami zastosowania akapitów	- krótkie, nieuporządkowane prace często pozbawione wstępu i zakończenia; - liczne błędy stylistyczne i językowe;	- nieporadne, niekomunikatywne prace; - liczne błędy stylistyczne i językowe;
ortografia	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz wykorzystywanie wiedza na temat trudnych zagadnień ortograficznych z zakresu pisowni łącznej i rozdzielnej oraz pisowni małą i wielką literą	-pojedyncze błędy drugorzędne	- pojedyncze błędy różnej wagi	- błędy drugorzędne; -pojedyncze błędy pierwszorzędne.	- liczne błędy pierwszorzędne.	- liczne błędy pierwszorzędne.
interpunkcja	jak w przypadku	- poprawne stosowanie znaków interpunkcyjnych,	- poprawne stosowanie	- poprawne stosowanie	- poprawne stosowanie kropek.	- niepoprawne stosowanie

	stopnia bardzo dobrego oraz wykorzystywan a wiedza na temat trudnych zagadnień interpunkcyjnych i rzadkich przypadków. Używania bogatej i dostosowanej do intencji interpunkcji wielokropka, średnika, myślnika, znaku zapytania.	zgodnie z zasadami wprowadzonymi na lekcjach, również w sytuacjach nietypowych.	znaków interpunkcyjnych w sytuacjach typowych, zgodnie z zasadami wprowadzonymi na lekcjach.	kropek, a czasem przecinków.		wszelkich znaków interpunkcyjnych.
analiza i interpretacja tekstów kultury	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz sięganie w analizie do trudnych ambitnych kontekstów oraz rozpoznawanie rzadkich środków i zabiegów autorskich	- dostrzeganie powiązań między elementami dzieła; -poszukiwanie odpowiedzi o sens wykreowanego świata (wymowa utworu); - rozpoznawanie środków wyrazu i określanie ich funkcji w dziele; - porównywanie z innymi tekstami kultury, dostrzeganie podobieństw i różnic (rodzaje i gatunki literackie, konwencje stylistyczne); - osadzenie tekstu kultury w kontekście historycznym, biograficznym, kulturowym, psychologicznym itp.	- dostrzeganie elementów dzieła - rozpoznawanie środków wyrazu i próby określania ich funkcji w dziele; - porównywanie z innymi tekstami kultury, dostrzeganie podobieństw i różnic (rodzaje i gatunki literackie); -osadzenie tekstu kultury w kontekście historycznym, biograficznym;	- dostrzeganie podstawowych elementów dzieła (bohaterowie, zdarzenia, czas i miejsce akcji) i jego cech (rozróżnianie wiersza od prozy); - dostrzeganie prostych przykładów epitetów, porównań, przenośni; - dostrzeganie cech podstawowych gatunków literackich (opowiadanie, baśń, mit, powieść i in.)	- dostrzeganie podstawowych elementów dzieła (bohaterowie, zdarzenia, czas i miejsce akcji) i jego cech (rozróżnianie wiersza od prozy); - znajomość definicji podstawowych pojęć do analizy dzieła literackiego i stosowania ich w praktyce z pomocą nauczyciela (epitet, porównanie, przenośnia, opowiadanie, baśń, mit, powieść i in.)	- wypowiedzi na temat tekstów kultury całkowicie nieprawidłowe lub ich brak
świadomość językowa	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz wnikliwość w badaniu omawianych zjawisk językowych	- biegle posługiwanie się wprowadzonymi terminami z zakresu językoznawstwa; - głębokie i dokładne opanowanie wprowadzanych zagadnień; - samodzielne wykorzystywanie wiedzy o języku we wszelkich, także nietypowych ćwiczeniach gramatycznych, stylistycznych itp.	- posługiwanie się wprowadzonymi terminami z zakresu językoznawstwa; - opanowanie wprowadzanych zagadnień; - samodzielne wykorzystywanie wiedzy o języku w typowych ćwiczeniach gramatycznych, stylistycznych itp.	- posługiwanie się podstawowymi wprowadzonymi terminami z zakresu językoznawstwa; - stosowanie języka potocznego do opisu zjawisk językowych; - opanowanie zasadniczych treści (części mowy, części zdania, typy zdań złożonych, analiza słowotwórcza, upodobnienia fonetyczne); - korzystanie z wiedzy o języku odtwórczych ćwiczeniach gramatycznych, stylistycznych itp.	- stosowanie języka potocznego do opisu zjawisk językowych; - wykonywanie odtwórczych ćwiczeń gramatycznych, stylistycznych itp. z pomocą nauczyciela; - niepełne opanowanie zasadniczych treści (części mowy, części zdania, typy zdań złożonych, analiza słowotwórcza, upodobnienia fonetyczne)	- wypowiedzi na temat wiedzy o języku całkowicie nieprawidłowe lub ich brak
znajomość tekstów kultury	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz często	- bardzo dobrze zna wszystkie omawiane na zajęciach teksty kultury, spełnia wszystkie warunki na stopień dobry oraz	- dobrze zna teksty kultury poznawane na lekcjach- w przypadku	- dostatecznie zna teksty kultury poznawane na lekcjach- w przypadku	- pobieżnie zna teksty kultury poznawane na lekcjach- utwory epickie,	- nie zna większości tekstów kultury poznawanych na lekcjach

	wykazuje się znajomością tekstów kultury nieomawianych na lekcjach	przedstawia teksty kultury w sposób pogłębiony	utworów epickich, dramatycznych, literatury faktu i filmowych spełnia warunki na dostateczny oraz wykorzystuje wiedzę o świecie utworu do interpretacji jego sensów; - przedstawia poznane utwory liryczne (ja liryczne, monolog liryczny i jego temat) oraz teksty kultury należące do sztuk wizualnych (opis obrazu, fotografii, plakatu, etc.)	utworów epickich, dramatycznych, literatury faktu i filmowych określa czas i miejsce zdarzeń, bohaterów i zdarzenia oraz określa główny temat	dramatyczne, liryczne, plastyczne i filmowe, przy pomocy pytań pomocniczych potrafi opisać kategorie opisane dla stopnia dostatecznego	
wiedza o kulturze	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz samodzielne pogłębianie wiedzy o kulturze	- odróżnianie przejawów kultury masowej od wysokiej; - wyrażanie samodzielnych opinii o różnych przejawach kultury;	- korzystanie z różnych przejawów kultury masowej i wysokiej; - umiejętność opisywania doświadczeń z obcowania z kulturą przy użyciu typowego dla danej dziedziny kultury słownictwa.	- posługiwanie się prostymi pojęciami przeznaczonymi do opisu filmu i przedstawienia (aktor, reżyser, rola) oraz obrazu, rzeźby, fotografii(kolor, kształt) oraz językiem potocznym.	- posługiwanie się językiem potocznym w opowiadaniu o obejrzanych filmach, przedstawieniach, rzeźbach, fotografiach, obrazach.	- wypowiedzi na temat kultury całkowicie nieprawidłowe lub ich brak
samokształcenie i docieranie do informacji.	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz sięga po rzetelne źródła naukowe, przeznaczone dla studentów lub specjalistów	- spełnia warunki na stopień bardzo dobru - samodzielnie poszukuje wiedzy; - potrafi ocenić rzetelność źródła i na tej podstawie wykorzystać je jako przedstawiające fakty lub opinie.	- na polecenie podejmuje wyszukiwanie informacji zarówno w źródłach internetowych, jak i w publikacjach tradycyjnych (książki, czasopisma, etc.) - korzysta z różnorodnych słowników tematycznych, wydawnictw encyklopedycznych, kompendiów wiedzy i publikacji popularno-naukowych. - selekcjonuje znalezione informacje pod kątem przydatności	- na polecenie podejmuje wyszukiwanie informacji, głównie w źródłach internetowych - korzysta ze słowników wskazanych w podstawie programowej;	- pod kierunkiem nauczyciela podejmuje wyszukiwanie informacji, głównie w źródłach internetowych	- nie podejmuje samokształcenia i nie poszukuje informacji
zakres wiedzy polonistycznej	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz	głębokie ujmowanie zagadnień programowych.	- wymagany materiał programowy	- podstawowy materiał programowy	- część materiału podstawowego	- nieznajomość materiału podstawowego

	sięganie poza zagadnienia ponadprogramowe					części mniejszej niż 51%
stosunek do przedmiotu	jak w przypadku stopnia bardzo dobrego oraz realizowanie zadań dodatkowych.	- duże zainteresowanie i zaangażowanie - bardzo aktywny udział w zajęciach, częste samodzielne zabieranie głosu w dyskusji; - twórcze podejście.	- duże zainteresowanie; aktywny udział w zajęciach, samodzielne zabieranie głosu w dyskusji; - wywiązywanie się z obowiązków związanych z nauczaniem języka polskiego	- średnie zainteresowanie; - zabieranie głosu tylko przy imiennym wywołaniu; - wywiązywanie się z obowiązków związanych z nauczaniem języka polskiego	- niewielkie zainteresowanie; - częściowe wywiązywanie się z obowiązków związanych z nauczaniem języka polskiego	- brak zainteresowania - niewywiązywanie się z obowiązków związanych z nauczaniem języka polskiego

V. Postanowienia końcowe

1. We wszystkich kwestiach nieujętych w PSO obowiązują przepisy Statutu LXIV LO.
2. We wszystkich kwestiach nieujętych w PSO i w Statucie LXIV LO a decyzję podejmuje nauczyciel wystawiający ocenę bieżącą po zasięgnięciu opinii zainteresowanych uczniów.

Monika Dembińska